ope eo q verbū est infans. vñ Bern. sup illo. Multipharie multisq; modis olim de⁹ lo. ꝛc. nouissime locut⁹ est nobis in filio ꝛc. Locut⁹ est nobis hodie inq̄t Bern. q̄nq̄z v̄ba. Primū ꝯsolationis. qꝛ sicut hodie relictis diuitib⁹ in hrl̄z manifestauit se paupib⁹. ita hodie eos ꝯsolat̄ q̄ p̄uant̄ tpalib⁹ Scd̄o verbū increpatiōis ꝯtra illos q̄ se iactāt. nā xp̄o et mr̄e ac Joseph tacētib⁹ eos laudāt angeli. Tertio verbū exhortatiōis vt pauptatē diligam⁹. hec em̄ p̄dicāt stabulū p̄sepe et alia. Quarto verbū ꝯsilij vt molestia et aduersa p̄eligant̄ delicijs. Cadēt inq̄t p̄s. a latē tuo mille. et decē milia a dex. tu. Latere scz sinistro mille in aduersis. qñ decē milia cadūt a dextris dei in p̄speris. Hoc ptz in om̄ib⁹ q̄ xp̄s hodie in se et suis sustinuit. Aut em̄ xp̄s errat aut mūd⁹ sed xp̄s nō g° mūd⁹ in delicijs q̄s p̄sequit̄. Quito verbū eruditiōis. vt diuicias respuēdo pauptatē diligam⁹ quā xp̄s de celo in terraz veniēs p̄mū elegit. ¶ H Circa tertiū vicz sequētia xp̄i natiuitatē. Nota q xp̄s a plurib⁹ post natiuitatē est adorat⁹. immo q̄i ab om̄ib⁹ generib⁹ rerꝝ mūdi. Nam primo v̄go adorauit quē genuit vt canit ecclesia. scd̄o ioseph idē fecit post partū vt p brigittā vt prius d̄r. tertio vt beat⁹ Aug⁹ dicit ibi erāt milia miliū āgelorꝝ exultantiū. et vt q̄daz opinant̄ velut nouo regi homagiū et reuerentiā fecerūt om̄es ciues angelici. q̄rto pastorib⁹ xp̄i fit reuelatio. p̄mo p angelū vt putat̄ Gabrielez. deinde lumē dei circūfulget eos. deinde ꝯsolabant̄ p v̄ba. Annūcio vobis ꝛc. deinde multitudo celestis exercitus canit. gloria in excelsis. et sic pastores veniūt adorātes puerulū. q̄nto celū in stella p angelū xp̄m innotescit magis illa nocte orantib⁹. Circul⁹ ꝯtinēs v̄ginē cū puero solē circūdat. vt p sibillā hodie ostendit̄. Augusto aer illuminat̄ in noctis medio. ⁊ dei claritas ostendit̄ circa pastores. Aqua hodie fontis fit oleū et vsq; in tyberim rome fluit. terrenū tēplū pacis corruit vegitabilia in vineis engaddi i. balsamo florent et fructū afferūt. inter duo aīalia xp̄s s̄m p̄phetā agnoscit̄. et sic om̄is creatura exceptis peruersis hominibus hodie deum veneratur.

Dñica infra octauas natiuitatis xp̄i. Sermo. vij.

Erant Joseph et maria mater ih̄u mirātes ꝛc. Lu. ij. Prio describit̄ principaliter symeonis de Jh̄u et suis parentib⁹ testificatio. scd̄o viduitatis anne perfecta ꝯuersatio. tertio parentū et pueri p̄fect⁹ et peregrinatio. ¶ A Quantū ad primū nota. q hoc euangeliū s̄m hystoriā die purificatōis factū est In luca originaliter dicit̄ Erāt pater ei⁹ ꝛc. scz putatiu⁹. nā vt Alber. ibi dicit. Null⁹ nisi solus de⁹ pr̄ est pater naturalis vel sp̄ualis xp̄i. patet qꝛ xp̄m nemo format sp̄ualiter in cordib⁹ fideliū nisi deus. nec corpaliter nisi deus xp̄m formauit. sed xp̄s bene potest habere matrē q̄ nō est deus sp̄ualez et naturalē De naturali planum est qꝛ mater est et virgo. De sp̄uali patz Math. xij. Ecce mater mea et

frēs mei Ex quib⁹ ptz ꝙ om̄es fideles tm̄ vnū pr̄ez spūalez habēt deū. de
quo Malachie primo. Nōne vn⁹ est pr̄ omniū nr̄m et Joh. viij. Unum pa/
trē habem⁹ deum. Ptz scdo ꝙ om̄es fideles frēs sunt siue sint diuites siue
paupes. Ptz tertio ꝙ maxime tenemur nos diligere qꝛ fratres. Mirantes
sup his. Sz sup que. Rn̄det Origenes ꝙ sup his que angelos nūciabat ꝙ
in vtero matris Johānes exultabat mut⁹ loquebat̄. angeli canebāt. pasto
res laudabāt. stella apparebat. magi currebāt. ꝯiugata ꝓphetabat. scz eli/
sabeth et talia multa Notandū [illegible] ꝙ in hoc euāgelio ponit̄ speculū tripli/
ciū statuū. Primo in mr̄imonio ꝑfecte viuere volentiū Joseph et maria. in
p̄ncipio Scdo in viduitate ꝯtinere volentium. in anna circa mediū Tertio
pueroꝝ optimoꝝ in Jhu q̄ crescebat ꝛc. in fine euāgelij. Pro istis q̄ sunt in
mr̄imonio nota q̄nqꝫ q̄ debēt habere. Primo ꝙ sint iustificati anteq̄ intrēt
matrimoniū. qꝛ sacramentum magnū est in xp̄o dico et ecclesia. Eph. v. ibi
Joseph qui interp̄tat̄ iustificat⁹ dn̄o. Scdo instruāt natos v̄tutib⁹ et scien
tia. ibi. Maria. q̄ interp̄tat̄ illuminās. Exemplo thobie p̄mo. q̄ filiū ab infā/
cia docuit deū timere. Tertio orent an̄ ꝯceptū. an̄ partū et post. vt habeāt
bonos filios ibi Jhu. i. saluator. qꝛ orōne impetrati meliores fiūt. vt Nico/
laus Johēs Aug⁹. Quarto nō solū ꝓ terrenis sint curā gerētes ꝓ pueris
sed plus ꝓ anima curēt pueroꝝ q̄ꝫ corpoꝝ in disciplinādo et laborādo ne
dyabolo nō xp̄o nutriant̄. ibi mirātes. Ammiratio em̄ fit cū cura quadaz
et inuestigatione. vn̄ ꝓuer. xxiij. Noli subtrahere a puero disciplinā. si em̄ ꝑ/
cusseris eū virga nō morietur tu virga ꝑcucies eū et animaz eius de inferno
liberabis Discāt etiā in mr̄imonio ꝯstituti hic tria Primo vt magnā solici
tudinē habeāt de filijs q̄ ad diuina. ibi mirantes. Ammiratio em̄ p̄m ph̄m
p̄mo metha. intensionē cogitationis importat. Secūdo vt de bonis vir et
vxor nō de malis loquāt̄. ibi sup his. id ē bonis. vt in Origenis autoritate
dictū est. Tertio vt bona filioꝝ libenter audiāt nō mala. ecōuerso mala fi/
lioꝝ detestent̄. ibi de illo. Quinto pater et mater inter seip̄os solicitēt ne al
tera ꝑs copule peccet qd̄ notat̄ in copula Joseph et maria. vn̄ Gen̄. ij. Fa
ciam⁹ ei adiutoriū simile sibi. nō dixit impeditoriū. Et bn̄dixit eis symeon.
sed qua bn̄dictione. Rn̄det Alber. ꝙ ꝓ redēptore quē obtulerūt dn̄o in tē
plo dei et symeonis. qꝛ si hely bn̄dixit annā ꝓ fenore quod accōmodauit
dn̄o. multo magis symeon qui multo maior fuit hely. scriptura tn̄ nihil di
gessit de hoc ¶ B Et dixit ad mariā matrem. Prophetat em̄ q̄nqꝫ Pri
mo ruinā multoꝝ. qui nō dataz sed receptā occasionē sumpserunt ruine et
scandali positus inquit est. id est immobiliter fundat⁹. p̄mo Coꝝ. iij. Fun
damentū aliud nemo potest ponere p̄ter id quod positū est. nam ruina ma
loꝝ xp̄s esse nō potest. nec causa ꝑ se nec ꝑ accidēs. nec occasio. qꝛ sicut de
calice aureo mere balsamū ꝯtinente nihil exire potest nisi balsamū. et de fa
uo ꝑfecto mellis nihil nisi dulcedo. sic de xp̄o qui v̄bis discretissim⁹. ꝑsona

deuotissim⁹. gestib⁹ morigeratissim⁹. nihil nisi edificatōis materiā ministra
re poterat. Sz qūo ruunt mali. Rñ. ꝙ hui⁹ ruine occasio nō sumit̄ a puero
xp̄o. qꝛ puer ille om̄es q̄ntū in se est facit resurgere. nō em̄ ꝓpter iustos venit
sed mali sua infidelitate ruūt. Exemplū. Sol solius illuminationis de se cā
est. tñ vbi nō est lumē solis ibi tenebre sūt. sed causa tenebraꝝ est corp⁹ opa
cū solis radijs interpositū. vñ Job. xxiiij. Jp̄i fuerūt rebelles lumini. nescie/
rūt vias eius. nec reuersi sūt ꝑ semitas illius. Scd̄o ꝓphetat resurrectionē
multoꝝ. nō dicit omniū. qꝛ nō om̄es obediūt euāgelio. omniū tñ quantuz
ex sua parte est in israhel. qꝛ nō fuit missus nisi ad oues que ꝑie. do. israhel
Math. xv. ¶ Tertio xp̄m p̄dicit signū cui ɔtradicet̄ ꝑm glo. xp̄s ē po
situs in signū humilitatis. qꝛ hoc vobis signū. Inuenietis infantē pan. in/
uo. recli. ꝛc. Et in cruce xp̄s humiliat⁹ fuit maxime huic ɔtradicūt superbi.
Itē in signū sanitatis. et hoc in sacramentis potissime in eukaristia. Est em̄
sacramentū sacre rei signū. ꝑm Hugonez. et ꝑm mgr̄m in q̄rto. ꝑ que signa
sanamur. cui⁹ figura fuit serpens eneus. de quo Numeri. xxi. qꝛ sicut moises
ex. serpen. ita exal. oportet filiū ꝛc. Joh. iij. Et huic ɔtradicit̄ ꝑ irreuerenter
sacramentis assistentē. Itē in signū dñationis et ducat⁹ moꝝ omniū bono
rū ɔtra inimicos. de quo Isa. v. Leuabit dñs signū in nationib⁹ ꝓcul. Vñ
Johis. xiij. Exemplū dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis. ita ⁊ vos
faciatis. Et ad discipulos. Estote fortes in bello ꝛc. ꝓut canit ecclesia. Cui
signo ɔtradicit̄ ꝑ accidiosos. Itē in signū paciētie in cruce. de quo Treno
rū. iij. Posuerūt me q̄i signū ad sagittā. Quod factū est in cruce vbi v̄bis ⁊
factis q̄libet in xp̄m impegit ꝓ libito. Itē in signū q̄etis et ɔtemplationis.
de quo in p̄s. Signatū est sup̄ nos lumē vult⁹ tui. dedisti ꝛc. vide omnia in
cruce. Notandū etiā hic ꝑm glo. ꝙ signū capit̄ hic ꝓ vexillo crucis necessa
rio inspiciendo eis q̄ꝝ vita militia est sup̄ terrā. Job. vij. In vexillo aūt se/
ptē ꝓprietates sūt. Prima est ꝙ a p̄ncipe eligit̄ specialiter. sic xp̄i crux electa
est a deo ꝓ saluatione humani generis qd̄ ꝑ lignū vetitū cecidit. vñ eccl̄ia
canit Jp̄e lignū tūc nōuit dāna ligni vt soluēt. Scd̄a ꝙ alicui deferēdū tra
dit̄ militi. sic hūanitati xp̄i crux data ē quā calitis noie innuit Jo. xviij. Ca
licē quē dedit m̄ pr̄ nō vis vt bibā illū ait petro xp̄s. Tertia ꝙ colorat̄ sup̄
ficialit̄. sic xp̄i crux ei⁹ sāguine vbi pictoēs fuerūt lictoēs. vñ Mar. xv. Cruci
figentes diuiserūt vestimēta eius. Quarta ꝙ ex imꝑatoꝝ dono in vexillo
clinodiū puta liliū aquila vel huiusmodi extēdit̄ singulariter. sic etiā xp̄i ca
ro in cruce et ei⁹ aia. vñ Joh. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt vni. suū da. vt o.
q̄ cre. in eū ꝛc. Quinta ꝙ distinguit inter amicos dñi et inimicos clariter. sic
et crux. vñ de inimicis dicit̄ Phil. iij. Multi ambulāt quos sepe dixi vobis
nunc aūt et flens dico. inimicos crucis xp̄i quoꝝ finis interit⁹. quoꝝ deus
venter est. et gloria in ɔfusione ip̄orū q̄ terrena sapiunt. Et ecōuerso de bo
nis et malis. Nos predicamus xp̄m crucifixum. iudeis quidem scan. gētib⁹

aūt.stul.nobis aūt vocatis iudeis atq; grecis dei virt. et sapi.p̄mo.Cor.
p̄mo Itē Gal.vi.Mihi absit gloriari nisi in cruce dñi nr̄i Jhu xp̄i. p quē ꝛc
Et iterꝝ Gal.v.Qui xp̄i sūt suā carnē crucifixerūt cū vicijs et ꝯcupiscencijs
Sexta ꝙ terret hostes multipliciter. sic et crux demones et mundū ac car/
nis temptationes.vñ Joh.iij. Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto.
Ita exaltari oportet filiū hominis vt om̄is qui credit in eū nō pereat.Sep
tima ꝙ viā docet ad patriā victorialiter.vñ Hebre.xi Deponentes omne
pond⁹ et circūstans nos peccatū p pacientiā curram⁹ ad ꝓpositū certamē
aspicientes in actorem fidei.ꝯsūmatorez Jhm qui ꝓposito sibi gaudio susti
nuit crucē ꝯfusione ꝯtempta atq; in dextera sedis dei sedet.Quarto ꝓphe/
tat de virginis matris martirio.et tuā ip̄i⁹ animā.id est tui ip̄i⁹ animā di/
cit. id est pena que in filij tui corpe erit animā tuā gladio doloris trāsuer/
berabit. Quinto p̄dicit variā fidez de xp̄o et reuelentur ex multis cordib⁹
cogi.qꝛ multi ex xp̄i passione ꝯgnouerūt quid ip̄i de xp̄o tenerent.et quid
alij ꝑm ꝙ quidā in xp̄m crediderunt alij scandalisati recesserunt.Nota ꝑm
Bern̄.Maria plus q̄ꝫ martir ē. Primo qꝛ ex amore passa est.alij ex fide.ibi
tuā ip̄i⁹.Anima em̄ est vbi amat plus q̄ꝫ vbi animat.sed anima beate virgi
nis in filio fuit.Secūdo qꝛ in anima passa est.alij in corpe.ibi animaz.Ter/
tio qꝛ in tribulationib⁹ tot sicut xp̄s in cruce et vltra.qꝛ vuln⁹ lateris virgo
sola suscepit.Alij aūt alia tormēta habuerūt.ibi.gladius.¶ D Quo ad
secundū. nota ꝙ hec vidua velut speculū secundū post xp̄i matrē septēpli/
citer hic ꝯmendat̄. Primo qꝛ virgo matrimoniū intrauit qꝛ vixerat cū vi/
ro suo ānis septē a virginitate sua.Scd̄o qꝛ casta matrona in matrimonio
nō adultera qꝛ ānis septē cū viro.Tertio qꝛ vidua vni⁹ viri et iuuenis que
facili⁹ q̄ꝫ virgines temptat̄.p.xxxiiij.Quarto qꝛ in cultu latrie in tēplo deo
seruiebat.Quinto qꝛ corpus suū ieiunijs macerabat.Sexto quia obsecra/
tionib⁹.est aūt obsecratio precatio.id est oratio dicit Alber.adiurans deū
p sacramenta que exhibuit vt de⁹ p suam bonitatē passionē ꝛc.et est maius
oratione simplici Septimo qꝛ om̄ia illa pseueranter die ac nocte ꝯtinuauit
Sic orate sine remissione ita debet intelligi. id est certis tpib⁹ ꝯstitutis.vel
sp bñ faciendo.vel elemosinas orantib⁹ ꝯtinue largiendo.vel talia plusq̄ꝫ
alia faciendo.Supueniens vocata in spū nō extra sicut et symeon.venit et
confitebat̄.id est gr̄aꝝ actiones deo dedit. et loquebat̄ de illo ꝓximū edi
ficando¶ E Quo ad tertiū ꝯcludit̄ hystoria.Et vt pfecerūt ꝛc.Reuersi
sunt in galileā in ciuitatē suā naza.nō statim ꝑm Bedaz.sed ꝑm eundē sta
tim in itinere vel circa idez tps anteq̄ꝫ venerūt in nazareth in somnis Jo/
seph ammonit⁹ secessit in egiptū et post septenniū venit in nazareth. vel vt
Alber.dicit.iuerunt statim in nazareth et ordinauerūt de re familiari impē
sas accipiendo ꝛ statim fugierūt in egiptū. Et hec transit Lucas quasi nō
factū qꝛ a Matheo hoc erat descriptū Puer aūt crescebat.vbi notant̄ tria

pncipaliter in xpo puero que debent esse in pueris hodie. Primo debite de bent nutriri in corpe. Puer aūt crescebat et ꝯfortabat supple in corpe. Nā in anima et diuinitate pfect⁹ fuit. Scdo in anima erudiri debent deuotione et scientia plenus sapientia. Tertio ad proximū debent esse affabiles et be nigni et gratia dei erat in illo. ¶ F Itez nota ꝙ in hoc euangelio instru unt viuere qnqz genera hoim. Primo ꝯiugati ꝙ se diligant mutuo. vt Jo seph et maria. caste viuant ꝓut possūt. et pueros in templū ducant nō ad theatrꝝ. Secūdo senes vt sint velut symeon iusti et timorati et expectēt mo/ rituri redemptionē. Tertio vidue vt sint sicut Anna. Quarto vgines vt pu re maneant vsqz ad ingressū matrimonij sicut anna. vel ꝙ meli⁹ est Joseph mariā et Jhm sequantur que omnes virgines ꝑmanserunt. Quinto pueri qui vt supra debent crescere.

¶ In circūcisione dñi. ¶ Sermo octauus.

Postqz consūmati sunt dies octo vt circūcideret puer ꝛc. Luce. ij. Primo declarabit euangeliū litteraliter. scdo conditio hui⁹ festi docebit aliqualiter. et tertio que xpo tradere debeam⁹ dicet spe cialiter. Hodie em triplex festū est videlicet circūcisionis xpi. san ctorꝝ multorꝝ ⁊ nostrꝝ si volum⁹. ¶ A Quantū ad primū nota tria in euā gelio magnis deuotionib⁹ meditanda. Primo sanguinis pciosissimā pmā effusionem. ibi vt circūcideret. Secūdo pfectissimi pueri immo dei nominis impositionē. ibi vocatū est ꝛc. Tertio diuini nominis nobilissimā virtutem. ibi. quod vocatū est ab angelo ꝛc. Nō em nisi a celo primo venire debuit. Quo ad primū igit aduerte ꝙ hodie primo xps infantulus sanguinē suū fudit. Sexies em sanguinē suū ꝓ nobis fudit. Primo in circūcisione vt do/ ceret obedire dei preceptis. Secūdo in tristi sudatione vt ostenderet qz du ram mortē sustineret ꝓ peccatis. Tertio in dura flagellatione vt informa/ ret corpus castigandū esse ne repleret vicijs. Quarto in spinea coronatio/ ne vt moneret qnqz sensus capitis et caput cū cogitationib⁹ esse cohercen/ dū a ꝯcupiscencijs. Quinto in manuū et pedū crucifixione. vt opera omia et affectiones traderemus ꝓpter xpm rebus diuinis. Sexto in lateris lata apertione. vt cordis nostri amorem totaliter ab inferiorib⁹ traherem⁹ ad celestia. Hodie igit xps peccator videri voluit qui fuit innocentissim⁹ ⁊ do lores nr̄os portare in tenerrima sui etate ⁊ parte. qui. que non rapuit exsol uebat. ¶ B Sed querunt hic tria super hoc verbo puer. Primo vtrum xps in gestibus vagitu et in teneritudine membri imaginationis fuerit ve/ lut alij infantes. Rñdet ꝙ sic. vñ Tho. in iij. dis. xiiij. q. iij ar. vi. in solutione pmi articuli. Xps inquit sm Dyonisiū. iiij. capitulo celestis iherar ꝑ ange los ordinat nō ꝙ ipe ex eis illuminationem acceperit. sed quia de his que ad xpm pertinebant circa ipsum gerenda per angelos alij instruebantur